Warszawa, 20 lipca 2026 r.

prof. dr hab. Zygmunt Niewiadomski
em. profesor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

Recenzja
sporządzona w postepowaniu o nadanie Pani dr Małgorzacie Gajdzie-Durlik
stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych
w dyscyplinie nauki prawne

I. Podstawa prawna recenzji

Stosownie do regulacji art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jedn. Dz.U. z 2024 r., poz. 1571 ze zm.) oraz §2 uchwały II/2/2022 Senatu WSPiA Rzeszowskiej Szkoły Wyższej z dnia 1 grudnia 2022 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w WSPiA Rzeszowskiej Szkole Wyższej stopień doktora habilitowanego może być nadany w dyscyplinie nauki prawne osobie, która spełnia kumulatywnie następujące kryteria:

1.) posiada stopień doktora;

2) jej dorobek obejmuje osiągnięcia naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej: a) jedną monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a ustawy, lub b) jeden cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach w konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy albo c) zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe;

3) wykazuje istotną aktywność naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

II. Ocena osiągnięć naukowych Habilitantki co do wkładu w rozwój dyscypliny nauki prawne

II.1. Ocena monografii naukowej *Model regulacji prawnej postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych* (Wydawnictwo WSPiA Rzeszowskiej Szkoły Wyższej, Rzeszów 2025, ISBN 978-83-68373-34-9), uznanej przez Habilitantkę za Jej główne osiągnięcie naukowe.

Mając na uwadze, że Habilitantka we wniosku 26 listopada 2025 r. o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania Jej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne za główne osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o nadanie ww. stopnia uznała publikację *Model regulacji prawnej postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych*, (Rzeszów 2025) stwierdzając, że w Jej opinii publikacja ta stanowi monografię, o której mowa w przywołanym wyżej przepisie art. 219 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozpoczynam od oceny tej właśnie monografii i uprzedzając dalszą merytoryczną ocenę stwierdzam, że przedmiotowa publikacja spełnia wymogi formalne monografii naukowej, tak jak tego wymaga wyżej przywołany przepis.

Odnotowania w tym miejscu wymaga, że monografia, o której mowa, została opublikowana w wydawnictwie ujętym w wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe zawartym w załączniku do komunikatu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2020 r. uzyskując stosowne recenzje, które przedłożyli prof. dr hab. Jan Paweł Tarno i dr hab. Ewa Szewczyk, zgodnie uznając naukowy charakter publikacji. Również w mojej ocenie nie budzi wątpliwości fakt, że publikacja ma charakter naukowy. Przedstawia bowiem zagadnienie naukowe modelu regulacji prawnej postępowania w prawach świadczeń emerytalno-rentowych w sposób oryginalny i twórczy, przy zastosowaniu aparatu naukowego właściwego naukom prawnym, tak jak wymagają obowiązujące w tej mierze przepisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (Dz.U. z 2019 r. poz. 392 ze zm.). W tej sytuacji do ustalenia pozostaje czy recenzowana monografia obejmuje osiągnięcie naukowe stanowiące znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne?

Podejmując próbę odpowiedzi na ww. pytanie nie sposób nie odnieść się do ogólnej konstatacji, że postępowanie przed organami państwa w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych nie było dotąd przedmiotem szerszego zainteresowania w naukach prawnych, w tym w prawie i postępowaniu administracyjnym. Pozostając głównie w kręgu problemów osadzonych w tradycyjnie ukształtowanych gałęziach prawa nauki prawne stroniły od badań pogranicza owych gałęzi. W rezultacie dotychczasowa aktywność naukowa teoretyków prawa i postępowania administracyjnego nakierowana była na problemy mieszczące się w trakcyjnie wyodrębnionych obszarach zainteresowania, znajdując wyraz w separowaniu regulacji publiczno-prawnych i prywatno-prawnych i nie nadążając za praktyką, która nie mogła sobie pozwolić na ową separację w związku z obiektywnymi potrzebami legislacji przeplatania regulacji publicznoprawnych i cywilnoprawnych. Jeżeli tak to nie sposób było dalej pozostawać w teorii prawa biernym wobec owych tendencji i nie wychodzić naprzeciw potrzebom współczesności. Praktyka oczekuje dzisiaj od teorii zmiany optyki patrzenia na tradycyjne, rozłączne podziały. Oczekuje odpowiedniego, kompleksowego oprzyrządowania teoretycznego dla rozwiązywania problemów w stanowionych regulacjach prawnych.

W tym kontekście wysoko oceniam inicjatywę badawczą Habilitantki, aby poprzez analizę regulacji prawnych postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych włączyć się w nurt dyskursu naukowego w przedmiotowej materii i spojrzeć na regulacji prawne przez pryzmat koniecznej współcześnie integracji metod regulacji, a nie zamykać się w wyznaczonych w przeszłości granicach. Taki ogląd regulacji prawnych jest niewątpliwie atrakcyjny teoretycznie, a jednocześnie przydatny praktycznie, dobrze świadcząc o dojrzałości badawczej Habilitantki oraz Jej umiejętności koncentrowania uwagi na zjawiskach i problemach wartych poznania naukowego. Zatem już sam fakt wyboru pola badań i sprowadzenie go do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, spraw o dużej złożoności procedur obowiązujących w tym zakresie, daje podstawy do formułowania ogólniejszych wniosków zarówno co do potrzeb współczesnej legislacji jak i zastanych w naukach prawnych konstrukcji teoretycznych.

Ma rację Autorka recenzowanej monografii, że nie rozstrzygnięta pozostaje w doktrynie kwestia charakteru prawnego zależności pomiędzy przyjętymi modelami stosowania prawa w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych: administracyjnym

przed organem rentowym jako organem administracji publicznej i sądowym przed sądem powszechnym, a w rezultacie relacji pomiędzy odrębnymi, ale funkcjonalnie powiązanymi, trybami postępowania. Daje to Autorce asumpt do udanej próby określenia modelu regulacji prawnej postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych. Poszukiwanie optymalnego modelu regulacji prawnej stało się głównym celem Jej badań zaprezentowanych w recenzowanej monografii.

Tak określonemu celowi monografii podporządkowana została jej konstrukcja, na którą składają się trzy zasadnicze części.

Pierwsza część ma charakter wprowadzający i koncentruje się wokół podstawowych ustaleń terminologicznych i metodologicznych, w szczególności wyznaczenia zakresu znaczeniowego „sprawy" (centralnego pojęcia badawczego), w tym „sprawy" świadczeń emerytalno-rentowych w obowiązującym porządku prawnym w świetle zarówno prawa procesowego jak i prawa materialnego w myśl przywołanych wyżej założeń o wzajemnym przenikaniu norm procesowych i materialnych oraz metod regulacji cywilno- i administracyjno-prawnej. W tej części Autorka dokonuje udanej rekonstrukcji elementów konstytutywnych i charakteru prawnego „sprawy świadczeń emerytalno-rentowych", adekwatnych do etapu postępowania.

Ów wywód i związane z nim uporządkowanie terminologiczno-koncepcyjne tworzy podstawy i ramy do szczegółowej analizy postępowań w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych traktowanych jako przedmiot regulacji prawa administracyjnego procesowego, a w dalszej kolejności prawa cywilnego procesowego. W tej, drugiej części pracy uwaga Habilitantki zostaje skupiona na regulacjach procesowych określających przedmiot stosownego postępowania, jego strukturę podmiotową, systematykę obejmującą podział na fazy postępowania, a także na tych zasadach ogólnych, które determinują charakter prawny instytucji procesowych właściwych dla danej sfery normowania. W centrum zainteresowania pozostają cechy, elementy i konstrukcje właściwe dla odmiennych typów procedur składających się na postępowanie tak aby wykazać ich specyficzne właściwości przesądzające o odrębnościach w stosunku do postępowania administracyjnego ogólnego i postępowania cywilnego procesowego.

Trzecia część pracy ujmuje postępowanie w aspekcie systemu więzi prawnych łączących procedury przynależne źródłowo do różnych gałęzi prawa. Uwidacznia problemy związane z rekonstrukcją modelu postępowania ujmowanego jako

kompleksowe dochodzenie roszczeń. To szczególnie w tej części prowadzone są rozważania teoretyczne służące określeniu modelu powiązań i zależności pomiędzy postępowaniem administracyjnym i następującym po nim postępowaniem cywilnosądowym. Rozważania te zdeterminowane zostały oceną charakteru prawnego postępowań pozostających w określonym związku prawnoprocesowym, a także oceną właściwości i mechanizmu przenikania oraz zespalania w spójną całość ciągu czynności procesowych przynależnych do różnych gałęzi prawa administracyjnego i cywilnego. Determinują przystawalność analizowanych zjawisk prawnych do opisywanych w doktrynie koncepcji teoretyczno-prawnych.

Tak określona konstrukcja pracy sprzyja koncentrowaniu rozważań zarówno na tym co sprzyja weryfikacji funkcjonujących poglądów jak i służy formułowaniu teorio-twórczych wniosków. W tym miejscu trzeba podnieść, że Habilitantka zasadnie odnotowuje pojawiające się coraz częściej w literaturze przedmiotu pogląd, że współczesny prawodawca odchodzi od formuły „bezwzględnego rozgraniczania prawa materialnego i procesowego" z jednej strony, z drugiej zaś unikania „mieszania" metod regulacji: publiczno-prawnej i cywilno-prawnej. Zasadnie podnosi, między innymi w ślad za J. Łętowskim (*Prawo administracyjne. Zagadnienia podstawowe*, Warszawa 1990), że stosunek prawny „nie zawsze musi być stosunkiem administracyjnoprawnym lub cywilnoprawnym a może być nośnikiem cech właściwych dla stosunków ze sfery publicznoprawnej i prywatnoprawnej łącznie". Poglądy tego typu prezentowane są dość często (J. Jeżewski, K. Piasecki, Z. Kmieciak). Czym innym jednak jest pogląd wyrażony w formie syntetycznego artykułu, a czym innym weryfikacja tego poglądu w obszernej monografii naukowej poparta solidnymi badaniami w tej kwestii, wyniki które Autorka zawarła w recenzowanej publikacji.

Przeprowadzone badania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych - materii „hybrydowych" rozwiązań - stanowią pierwsze tak szerokie i dogłębne studium problematyki i jako takie zajmą zapewne ważne miejsce w literaturze przedmiotu, a teoretyczno-prawna analiza postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych, ujmowanego jako zorganizowany prawnie ciąg aktów procesowych, w tym czynności prowadzących z wykorzystaniem różnych metod regulacji, do realizacji założonego efektu postępowania (szybkiego i skutecznego podjęcia rozstrzygnięcia), może stać się dla teoretyków inspiracją do badań nad przekształceniami regulacji postępowań w sprawach żywotnych dla obywateli

współczesnego państwa. Ustawodawcy z kolei posłuży do konstruowania stosownych regulacji prawnych. Inspirację nieść będzie – jak się wydaje – w szczególności dokonana przez Habilitantkę rekonstrukcja modelu regulacji postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych jako zespołu procedur prawnych składających się na postępowanie w tej materii. Fakt poddania postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych reżimowi prawnemu dwóch odrębnych, choć funkcjonalnie powiązanych, procedur – dowodzi Habilitantka – mimo że odbiega od klasycznego modelu regulacji (opartego w sprawach z zakresu administracji publicznej na koncepcji postępowania administracyjnego sprowadzającego się do rozstrzygania sprawy przez organy administracji publicznej oraz kontroli jego legalności w postępowaniu sądowo-administracyjnym) nie obniża standardu ochrony praw obywateli (strony postępowania). Wręcz przeciwnie ochronę tę, w opinii Habilitantki, wzmacnia. Wzmacnia bowiem tworzy możliwości zastosowania w postępowaniu odwoławczym sądowego standardu w tym zakresie.

Osiągnięte wyniki badań niewątpliwie pozostają w związku z przyjętymi metodami badawczymi. Nie dziwi eksponowanie roli i znaczenia metody dogmatycznej w badaniu przedmiotowej materii. Mając na uwadze tę materię i cel badań rzeczywiście można uznać ww. metodę za podstawową dla osiągnięcia założonego celu badawczego i weryfikacji wstępnej hipotezy badawczej (ścisły związek następujących po sobie zróżnicowanych, choć funkcjonalnie powiązanych, etapów postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych). W istotnej mierze metoda ta posłużyła Habilitantce do rekonstrukcji faz i etapów składających się na tok postępowania. Wreszcie pozwoliła na skonstruowanie podstawowych pojęć języka prawniczego, a także przeprowadzenie wykładni doktrynalnej niezbędnej dla określenia systemu zależności pomiędzy kształtem poszczególnych instytucji procesowych w ciągu czynności przynależnych do różnych systemów prawa procesowego.

W tej sytuacji kolejna metoda użyta w badaniach Habilitantki – prawno-porównawcza – odegrała już nieco mniejszą rolę znajdując zastosowanie w zestawieniach regulacji postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych z klasycznymi modelami postępowań opartych na jednorodnych gałęziowo systemach prawa procesowego, a także z pewnymi typowymi konstrukcjami prawnoprocesowymi, w których istotę wpisany jest element więzi prawnych postępowania administracyjnego i cywilnosądowego. Habilitantka zrezygnowała

natomiast z porównań polskiego systemu regulacji prawnych postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych, z rozwiązaniami prawnymi w tej mierze przyjętymi w innych państwach, wychodząc z założenia, że są one na tyle odległe, że w istocie mało produktywne dla przedmiotowych badań. Z opinii tej zdaje się przebijać przekonanie, że porównania w tej mierze musiałyby się – wobec braku punktów stycznych – ograniczać do porównań jedynie deskryptywnych (opisowych). Osobiście uważam, że ten pogląd Habilitantki jest dyskusyjny i aczkolwiek rzeczywiście co do zasady brak jest w obcych rozwiązaniach prawnych modelu stosowanego w tej mierze w naszym kraju to analiza tamtych rozwiązań może być inspirująca dla przemyśleń nad istotą polskiego modelu i jego doskonalenia.

O ile Habilitantka w pewnym zakresie świadomie rezygnuje z szansy jaką daje prawno-porównawcza metoda badań o tyle chętniej sięga do metody historycznej, która wespół z uzupełniającym wykorzystaniem dorobku doktryny prawa konstytucyjnego i innych nauk prawnych dobrze wspiera stosowanie przywołanych wyżej metod badawczych. Konkludując uwagi do warsztatu naukowego zaprezentowanego w recenzowanej monografii stwierdzam, że mimo niedoceniania, w mojej opinii, metody prawno-porównawczej w przeprowadzonych badaniach jest to „warsztat" dojrzałej badaczki, umożliwiający osiąganie zamierzonych celów badawczych, a monografia jest wyrazem dociekliwości badawczej Habilitantki, Jej umiejętności koncentracji na tym co ważne z punktu widzenia teorio-twórczego, a jednocześnie przydatnego praktycznie. Zwraca uwagę dojrzałość sądów i rzetelność argumentacji, znajdując oparcie w dotychczasowym dorobku literatury przedmiotu i orzecznictwa sądowego.

Przechodząc do konkluzji tej części recenzji należy stwierdzić, iż recenzowana monografia naukowa ma walor osiągnięcia naukowego stanowiącego znaczny wkład w rozwój nauk prawnych.

II.2. Ocena spełnienia przez Habilitantkę pozostałych wymogów uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego

Przedmiotem tej części recenzji jest przede wszystkim aktywność naukowa dr Małgorzaty Gajdy-Durlik po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk prawnych co nastąpiło na podstawie uchwały Rady Wydziału Prawa i Administracji UMCS w Lublinie z dnia 9 czerwca 2004 r. po przedłożeniu rozprawy doktorskiej

Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, napisanej pod kierunkiem naukowym dr. hab. Ludwika Żukowskiego zrecenzowanej przez prof. dr. hab. Wojciecha Chróścielewskiego i prof. dr. hab. Jana Szaniawskiego.

Na wstępie odnotować należy, że dr Małgorzata Gajda-Durlik od 1999 r. jest zatrudniona w Wyższej Szkole Prawa i Administracji Rzeszowskiej Szkole Wyższej (wcześniej noszącej nazwę Wyższej Szkoły Prawa i Administracji) na stanowisku adiunkta a wcześniej w latach 1999-2004 asystenta. Na przestrzeni tych lat Habilitantka pełniła w Szkole różne funkcje po prodziekana Wydziału Prawa.

Z dołączonego do akt postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego wykazu osiągnięć naukowych wynika, że Habilitantka jest Autorką lub współautorką 43 publikacji naukowych z czego 34 z nich zostały opublikowane po uzyskania stopnia naukowego doktora. Dorobek ten jest zróżnicowany i obejmuje między innymi 3 opracowania monograficzne (rozdziały), opublikowane w prestiżowym kilkutomowym Systemie Prawa Administracyjnego Procesowego (wyd. CH BECK), odrębną monografię wydaną w wyd. CH BECK *Postępowanie szczególne w sprawach ubezpieczeń społecznych*, współredakcję i współautorstwo monografii wydanej nakładem drugiego prestiżowego obok CH BECK – wydawnictwa Wolters Kluwer oraz ponad 20 artykułów naukowych i glos zamieszczonych w recenzowanych czasopismach i wydawnictwach. Z bazy danych Google Scholar Citation wynika, że publikacje Habilitantki były cytowane jak dotąd 48-krotnie, co przekłada się na Index Hirscha 4. Liczba punktów Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego i Nauki opublikowanych prac wyniosła 915 plus 100 za pracę aktualnie w druku, przekraczając tym samym liczbę jednego tysiąca.

Poddając ocenie przedmiotowy dorobek Habilitantki trzeba zauważyć, że powstał on w kilku podstawowych obszarach tematycznych, począwszy od problematyki eksploatowanej badawczo w monografii „habilitacyjnej", tj. w zakresie prawa i postępowania w sprawach świadczeń socjalnych (w szczególności w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych) poprzez ogólne problemy administracyjnego prawa procesowego, w tym jego systematyki oraz współczesnego oblicza kodyfikacji i tendencji dekodyfikacyjnych, do materialnego prawa socjalnego (prawa ubezpieczeń społecznych i zaopatrzenia społecznego oraz różnych form wsparcia socjalnego) a w ostatnim okresie w obszarze elektronizacji tworzenia i stosowania prawa.

Jeżeli chodzi o pierwszy obszar badawczy to należy odnotować, że jest to problematyka, z którą kojarzone było już dotąd w literaturze nazwisko Habilitantki (monografia Jej autorstwa *Postępowanie administracyjne szczególne w sprawach ubezpieczeń społecznych*, CH BECK, Warszawa 2020, nawiązująca do wcześniejszego opracowania monograficznego *Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych*, Przemyśl 2005), a jak można przypuszczać skojarzenie to istotnie wzmocni się po opublikowaniu, zrecenzowanej wyżej, monografii „habilitacyjnej": *Model regulacji prawnej postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych*, monografii stanowiącej twórcze wzbogacenie dotychczasowego dorobku naukowego Habilitantki w tej materii, znajdującego wyraz między innymi w twierdzeniu, że właściwa dla innych modeli procedur opartych na układzie relacji postępowania administracyjnego i cywilnosądowego, autonomia procesowa ustępuje miejsca formule wzajemnego przenikania regulacji oraz ich integrowania w spójną całość.

W pozostałych trzech obszarach badawczych osiągnięć naukowych Habilitantki, stanowiących wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne, upatruję w Jej konsekwentnym badaniu roli i miejsca Kodeksu postępowania administracyjnego w złożonym systemie prawa administracyjnego i procesowego oraz miejsca w tym systemie postępowań szczególnych. Zwraca uwagę fakt, że inaczej niż wielu procesualistów Habilitantka, od dawna poszukiwała argumentów na rzecz konieczności wyodrębnienia (usamodzielnienia) procedur szczególnych zwłaszcza procedury ubezpieczeniowej. Doceniając rolę skodyfikowanej procedury administracyjnej nie traktowała jej i nie traktuje jako wartości samej w sobie, podkreślając w publikacjach poświęconych tej materii konieczność elastycznego, pragmatycznego podejścia do problemu, tak aby nie upatrywać w procedurach specjalnych niebezpieczeństwa dekodyfikacji ogólnego postępowania administracyjnego.

Pragmatyzm i rozwaga badawcza Habilitantki to cechy, które wydatnie przyczyniły się do Jej sukcesu naukowego w tym zakresie (zob. w szczególności: *Dekodyfikacja postępowania administracyjnego*, w: *Koncepcja systemu prawa administracyjnego*, red. J. Zimmermann, Wolters Kluwer, Warszawa 2007; *Kodeks postępowania administracyjnego – prawny model regulacji*, w: *Instytucje procesu administracyjnego i sądowo-administracyjnego. Księga Jubileuszowa dedykowana Profesorowi Ludwikowi Żukowskiemu*, red. J. Posłuszny, Z. Czarnik, R. Sawuła,

Przemyśl – Rzeszów 2009 oraz *Rodzaje postępowań szczególnych (wybrane). Postępowanie w zakresu ubezpieczeń społecznych*, w: *System Prawa Administracyjnego Procesowego*, red. G. Łaszczyca, A. Matan, *Postępowania autonomiczne i szczególne. Postępowania niejurysdykcyjne*. Tom IV, red. A. Matan, Wolters Kluwer, Warszawa 2021).

Istotne miejsce w dorobku Habilitantki zajmuje problematyka niedawnych zmian w KPA związanych z nowymi instytucjami procesowymi wynikającymi z ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r. poz. 935). Badania Habilitantki w powyższym zakresie zaowocowały publikacjami analizującymi instytucję milczącego załatwienia sprawy (*Instytucja milczącego załatwienia sprawy a zagadnienie bezczynności organu w postępowaniu administracyjnym*, Ius et Admistration 2018 nr 4; *Stosowanie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego o milczącym załatwieniu sprawy*, Studia Prawa Publicznego 2019, nr 1; *Zasada ogólna czynnego udziału strony w postępowaniu administracyjnym a prawa strony w postępowaniu w sprawach załatwianych milcząco*, Studia Prawa Publicznego 2019, nr 2 oraz *Instytucja milczącego załatwienia sprawy a efektywność postępowania*, w: *Milczące załatwienie sprawy przez organ administracji publicznej*, red. Z. Kmieciak, M. Gajda-Durlik, Wolters Kluwer, Warszawa 2019.

Analizując tę część dorobku naukowego dr Małgorzaty Gajdy-Durlik, który dotyczy dorobku powstałego po obronie pracy doktorskiej nie sposób nie zauważyć Jej najnowszego kierunku badań, tj. problematyki elektronizacji administracyjnego postępowania jurysdykcyjnego, a Jej badania nad tymi zagadnieniami uznać należy za pionierskie, w szczególności w zakresie ustalenia treści pojęcia „dokument elektroniczny" oraz oceny jego funkcji w administracyjnym postępowaniu dowodowym (USE of Information Technologies in Administrative Ewidence Proceedings – Selected Issues, Dyskurs Prawniczy i Administracyjny 2022, nr 2).

Warto w tym miejscu dodać, że ostatnie zmiany w KPA stały się dla Habilitantki inspiracją do przygotowania projektu naukowego i związanego z nim cyklu konferencji naukowych pod nazwą *Galicyjskie seminarium postępowania administracyjnego*, w których Habilitantka pełniła i pełni nadal funkcję Przewodniczącej Komitetu Organizacyjnego. Przedsięwzięcie to jest realizowane przy współudziale innych ośrodków akademickich w szczególności Zakładu Komparatystyki Postępowania Administracyjnego Uniwersytetu Łódzkiego. Drugim

projektem badawczym o podobnej skali i szerokim oddziaływaniu był realizowany w 2002-2014 w Jej macierzystej Uczelni projekt naukowo-badawczy „Legalność, Sprawność i Dobra Praktyka Administracyjna", w którym nie tylko brała udział jako badaczka (kierownik jednego z zespołu badawczych), ale także sprawna organizatorka.

Odnotować należy także aktywność konferencyjną Ocenianej. Po uzyskaniu stopnia naukowego doktora uczestniczyła w 5 konferencjach międzynarodowych oraz 33 konferencjach krajowych, na czterech z nich z referatem. Brała aktywny udział w przygotowaniu publikacji (współautorstwo i współredakcja) wspólnych dla 2 lub więcej uczelni, w tym 1 zagranicznej *Problemy stosowania Konstytucji Ukrainy i Polski*. Habilitantka wykazała się też aktywnością w ramach programu Erasmus Plus (wykłady w Vysoka Skola Medzinaredneho Odnikania w Presove nt. polityki społecznej i prawa socjalnego w Polsce).

Jak z powyższego wynika udział w konferencjach naukowych i w projektach badawczych realizowanych przez więcej niż jedną uczelnię to istotna część aktywności naukowej Habilitantki.

Wyżej wymienioną aktywność naukową w obszarze ogólnopolskim i w skromniejszym stopniu w obszarze międzynarodowym Habilitantka wspierała szeroką aktywnością w regionalnych i lokalnych przedsięwzięciach naukowych oraz aktywnością naukową na własnej Uczelni. Wręcz imponująca jest Jej współpraca z otoczeniem społecznym i gospodarczym (liczne inicjatywy szkoleniowe), a przede wszystkim dorobek orzeczniczy w Samorządowym Kolegium Odwoławczym w Rzeszowie. Doświadczenie to zdobyte w praktyce istotnie oddziaływało na dorobek naukowy, stanowiąc źródło inspiracji i ważny weryfikator zamierzeń badawczych.

Mając na uwadze te wszystkie rodzaje aktywności Habilitantki, w szczególności aktywność badawczą i konferencyjną w ramach więcej niż jednej uczelni, podejmowanej z reguły na płaszczyźnie krajowej oraz fakt iż część badań i konferencji naukowych organizowanych przez krajowe ośrodki naukowe miało charakter międzynarodowy, można przyjąć, że i w tym zakresie wymóg Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce dotyczący aktywności naukowej został spełniony.

Podsumowując tę część recenzji uważam, że dr Małgorzata Gajda-Durlik wykazała się aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni czy instytucji naukowej, w zakresie, o jakim mowa w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

III. Konkluzja końcowa

Analiza dorobku naukowego dr Małgorzaty Gajdy-Durlik dokonana w postępowaniu habilitacyjnym, w tym w szczególności wysoka ocena monografii naukowej *Model regulacji prawnej postępowania w sprawach świadczeń emerytalno-rentowych*, stanowiącej główne osiągnięcie naukowe, wnoszące w mojej ocenie, znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne oraz spełnienie pozostałych ustawowych wymogów uzasadniają wniosek o nadanie dr Małgorzacie Gajdzie-Durlik stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne.

Zygmunt Niewiadomski